

צרכי קטנים בשבת ויו"ט II - שיעור 285

I. להשתמש בשבת בכי ווייפס (baby wipes)

(א) סחיטת מפרק - הסכימו הפוסקים דאין כאן איסור סחיטה משום מלבן רק חשש משום סחיטה של מפרק (אג"מ ז - ע וש"ת הר צבי ק"ז) ובסחיטה של מפרק יש כמה דרגות (א) סחיטת זיתים וענבים שהוא מן התורה (ב) תותים ורמונים שהוא מדרבנן (ג) שאר פירות שהוא מותר לגמרי לרוב הפוסקים (ד) סחיטת כבשים ושלקות שהוא רק איסור דרבנן לרוב הפוסקים (ה) סחיטת שער שהוא מדרבנן (ו) סחיטת בגדים בענין מפרק (תוספות כתובות ו) שהוא ספק דאורייתא עיין בשו"ע (ז"כ)

(ב) סחיטת מפרק הנוגע לבגדים - דעת ר"ת (כתובות ו) דסחיטת הבגד משום מפרק דוקא כשהמשקה אינו הולך לאיבוד ואם הולך לאיבוד מותר ולא כהר"י בעל התוספות דהוי משאצל"ג אפילו אם הולך לאיבוד ודעת הר"ן (ס"פ שמונה שנים) דאפילו בהולך לאיבוד יש איסור דרבנן ודעת הרמב"ן (שם קי"א): דבסחיטת הבגד ליכא כלל משום מפרק כיון שהמשקה לא גדל בתוכו ואנו פסקינן כהר"ן שהוא איסור דרבנן וזה בבגד אבל בנייר שאינו בולע הוא רק איסור דרבנן אפילו אינו הולך לאיבוד (אג"מ ז - ע והר צבי הג"ל)

(ג) אם נייר בולע - דעת האג"מ (ז - ט) דסחיטת נייר ככבי ווייפס אפשר כסחיטת שער שהוא דרבנן (מגיד משנה ט - י"ב) וש"ת הר צבי (ק"ז) דינו ככבשים ושלקות שהוא דרבנן והשו"ת ציץ אליעזר (ט"ז - ט וז - קס"ח - כ"ג) כתב שהוא או כשער או ככבשים שהוא מדרבנן ורב טוביה גאלדשטיין אמר לי שהוא כשאר פירות דמותר לכתחלה וכן שמעתי מרב מנשה קליין ודעת המחזה אליהו (אור שנת תשנ"ז) וש"ת אז נדברו (ז - ט) וש"ת דבר יהושע (ז - ח"ב) כסחיטת בגדים למימיהם שהוא ספק דאורייתא

(ד) אם דרך השתמשות בכי ווייפס נקרא הולך לאיבוד עיין בשו"ת הר צבי (הג"ל) שנשאר בצ"ע בנידונו מ"מ כתב דיש עוד סניפים להתיר ע"ש והררי בשדה (צסוף ספרו) כתב דהולך לאיבוד דרך תשמישו נקרא הולך לאיבוד וראיתו משבת (קמ"ה) בענין משקה הבא לאיבוד אינו מכשיר דבר לקבלת טומאה שמתחילה נסחט אדעתא דאזיל לאיבוד שהאור שואבו ושורפו אלא שמביא איזה תועלת קודם שהולך לאיבוד וכ"כ התור"ד (שם) וכ"כ האג"מ (ז - ט) שזה חשיב הולך לאיבוד וכ"כ השו"ת ציץ אליעזר (ח - ט"ו - כ"ג) וגם (ח - ט"ז) שמדמה נ"ד לנידונו ולא כהג"ר פאלק שהובא דבריו באור השבת (תשנ"ז) ועיין ג"כ בספר קטנים בהלכה (ch.16)

(ה) הערות שהעירו על האג"מ (ז - ט) אינם נכונים

פ"ק (א) איך שייך לומר דנייר אינו בולע ולכן הצדיק דברי האג"מ דמיירי בכדור נייר של בית הכסא ובמחילת כבודו דהאג"מ סבר דיש חילוק בין בגדי צמר וצמר גפן לבין בגדי סינטטי וכ"ש נייר שאם יש כתם בבגדי צמר צריך ניקוי קשה שהבליעה נכנס בתוך חוטי הבגד משא"כ בגד סינטטי יכול לנקות בנקוי קל דאין זה נחשב בלוע לענין סחיטה דאורייתא וכן שמעתי מרב דוד דאפילו בספוג סינטטי אין סחיטה מן התורה פ"ק (ב) איך אפשר לומר שהוא פ"ר דלא ניחא ליה על הסחיטה דודאי נתכוין לסחוט ואפילו אינו מתכוין הוי פ"ר דניחא ליה ואסור והצדיק דברי רב משה בדוחק גדול ע"ש

והוא אינו זכה להבין דברי הפוסק הדור דסבר דסחיטה זו אפילו במתכוין הוי רק ספק דרבנן כיון שהולך לאיבוד ומעשיו אינו מעשה סחיטה אלא קינוח ולכן כיון שהולך לאיבוד דינו כפ"ר דלא נ"ל ועל זה יש עוד תרי דרבנן לטובתא דהיינו סחיטת נייר שהוא דרבנן וגם דאין דרכו לסחוט נייר (פ"ט א) דדוקא בספוג שיש בו בית אחיזה מתירים (ע"כ - י"ח) ובלא זה אין כאן ב' לטובתא וגם זה אינו נכון דסחיטת נייר אפשר רק דרבנן ואין דרך לסחוט נייר ולכן כיון שהוא הולך לאיבוד שהוא ספק דרבנן דינו כפ"ר בתרי דרבנן (פ"ט ב) ועוד טען דסתם נייר אין דרך לסחוט משא"כ כבי ווייפס עשוי דבשעת הניקוי לסחוט מים מיניה וג"כ זה אינו נכון דאין עשוי לסחוט אלא לקנח בו ומשה אמת ותורתו אמת

(ו) ומה שכתב מחבר אחד שנ"ל בשם רב ראובן פיינשטיין דרב משה הסכים להדוחק שמעתי מפי רב ראובן דזה אינו נכון וכן שמעתי מפי רב דוד דמותר להשתמש בכי ווייפס וכן שמעתי מרב שלמה זלמן ברוין ורב טוביה גאלדשטיין ורב מנשה קליין וכ"כ הילקוט יוסף (דף 5) וכן שמענו משבט הלוי ורב אלישיב ומנוחת אהבה (3) - י"ג) ויש כמה אוסרים עיין שיעור 45 וכמעט כולם סוברים שאיסורו מדרבנן ולכן בדבר מעוס כזה יש לסמוך על המקילין ובפרט שהם הפוסקים המופלגים ושמעתי מפי רב דוד פיינשטיין שהוא שמע מפי רב משה שאין איסור בכי ווייפס בשבת

brushing and combing hair .II

(א) עיין בשער הציון (ע"ג - סקט"ג) בשם הריב"ש דאפילו למ"ד דמלאכה שאינה צריכה לגופה פטור הכא חייב דבמשכן היו גוזזים עורות תחשים אע"פ שלא היו צריכין לצמר אמנם התוספות (ע"ד: ד"ס ח"ל) כתב דתליא בפלוגתא דרבי שמעון ורבי יהודה כמשאצל"ג ועוד כתב השער הציון (סקט"ד) דאפילו למ"ד דפ"ר דל"נ ליה שרי מ"מ כיון שהוא רוצה בהפרדת השערות וזה א"א זולת השרת השערות הוי פ"ר דניחה ליה (הריב"ש) וביאור הדבר דכל סריקה היא השרה משא"כ סתימת המגופה (ע"כ - י"ח) אפשר ביבשה שלא תסחוט (תהלה לדוד ע"ג - סק"ח) ועיין בשו"ת מהר"ם שיק (קכ"ח)

(ב) קיצור הדבר שלסרוק אסור ואף בבראש (brush) ולתקן קצת מותר בבראש רכה של שערות ולא במסרק והבראש יהיה מיוחד רק לשבת ויש לייחד לכתחלה בראש שאינו ראוי לסריקה כהמאמר מרדכי (אג"מ 3 - ע"ח) ועיין במ"ב (סקפ"ז) וסתם מזרק ובראש הוה כלים שמלאכתם לאיסור (שש"כ י"ד - מ"ד)

removing or sticking pins into sheitel head .III

עיין במ"ב (ע"ד - סק"ח) בענין סכין תקוע בחבית דדוקא תקוע בחוזק יש מחלוקת בין השו"ע והרמ"א ודוקא בפעם הראשון ועיין שם בסופו שיש מקילים אפילו בסכין תקוע בכותל וכ"ש הכא הדנקב כמעט אינה ניכר להעין

.IV רחיצת קטן בשבת צרכי קטן כחולה שאין בו סכנה ולכן יכול לחמם מים ע"י נכרי אם הקטן יש לו מכה או מצב אחר שצריך רחיצת כל גופו במים וגם יכול לומר לנכרי לפתוח הברז של מים חמים ומ"מ יש ליהדר מאיסור סחיטת שער ואלונטית וגם מאיסור ממרח בבורית